

פרק ו

בוררות

פרק ו
סקירות
מס' 9 לש' 1926
מס' 14 לש' 1928
מס' 30 לש' 1934

פקודה הקובעת הוראות למסירתם והגשתם של סכסוכים לבוררות, לפרוצידורה של הבוררות ולהוצאה לפעל של פסקי בוררים.

[16 במרץ, 1926]

השם הקצר

1. פקודה זו תקרא פקודת הבוררות.

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן, מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר –

מס' 14 לש' 1928 בית משפט פירושו בית-משפט-שלום, כשטר הבוררין בא מתוך תביעה שאינה יתירה על מאה פונט, ובכל מקרה אחר פירושו בית-משפט מחוזי ;

מס' 30 לש' 1934 -שופט פירושו הנשיא או כל שופט אחר משופטי בית המשפט המחוזי, – כשהענין נתון לשפוטו של בית משפט מחוזי, או שופט שלום, – כשהענין נתון לשפוטו של בית משפט שלום ;

-שטר-בוררין פירושו הסכם בכתב להגיש לבוררות סכסוכים קיימים או סכסוכים שיתגלעו בעתיד, בין שצוין בו שמו של בית דין לבוררות או שמו של בורר ובין שלא צוין.

שטר בוררין
אינו ניתן לבטול

3. אם לא פורשה בשטר-בוררין כוונה האומרת את ההפך, הרי אין לבטלו אלא ברשות בית המשפט או בהסכמתם של הצדדים ויהא לו תוקף מכל הבהינות ממש כאלו היה זה צו בית המשפט.

הוראות שרואין אותן
כאילו נכללו בשטר
הבוררין

4. שטר-בוררין רואים אותו כאלו הוא מכיל את ההוראות המפורטות בתוספת לפקודה זו, עד כמה שהן נוגעות לענין שבשטר-הבוררין, חוץ אם פורשה בו כוונה הפוכה מזו.

5. אם התחיל צד מן הצדדים לשטר-הבוררין, או כל התובע על ידו או מכחו, במו"מ משפטי בבית משפט נגד צד אחר לשטר-הבוררין או נגד כל אדם התובע על ידו או מכחו, בנוגע לכל דבר שהוסכם למסרו לבוררות, יכול כל צד מן הצדדים למו"מ המשפטי בכל עת שהיא אחרי הופיעו בדין, ובטרם יעשה כל מעשה אחר במו"מ המשפטי, לפנות בבקשה לבית המשפט להפסיק את המו"מ המשפטי; ואם נתברר לבית המשפט או לשופט משופטיו שאין טעם מספיק לבלי למסור את הדבר לבוררות בהתאם לשטר הבוררין, וכי בשעה שהחלו במו"מ המשפטי היה המבקש מוכן ומזומן לעשות את כל הדברים הדרושים להנהלת הבוררות כהלכה והוא עודנו מוכן ומזומן לכך, יכולים הם ליתן צו להפסיק את המו"מ המשפטי.

מו"מ משפטי שהוא בנגוד לשטר-הבוררין אפשר להפסיקו

6. (1) בכל מקרה מהמקרים הבאים, היינו -

סמכות בית המשפט למנות בורר, וכו'

(א) מקום שמותנה בשטר-הבוררין שימסר הסכסוך לבורר יחיד, ולא באו כל הצדדים לידי הסכם ביניהם בדבר מנויו של בורר;

(ב) אם מסרב הבורר שנתמנה לשמש בתפקידו או שהוא פסול לכך, או מת, ואין הצדדים ממנים אחר תחתיו;

(ג) כשהצדדים או הבוררים רשאים למנות בורר-מכריע או בורר נוסף, ואינם ממנים אותו;

(ד) כשבורר-מכריע או בורר נוסף שנתמנו מסרבים לשמש בתפקידם או פסולים הם לכך, או מתו, ולא נראה משטר-הבוררין שהתכוונו לבלי מנות אחר תחתיהם, והצדדים או הבוררים אינם ממנים אחרים תחתיהם, -

יכול כל צד למסור מודעה בכתב לצדדים האחרים או לבוררים למנות אותו בורר או אותו בורר-מכריע.

(2) לא נתמנה הבורר או הבורר המכריע בתוך חמשה עשר יום מיום מסירת המודעה, יכול בית המשפט או שופט משופטיו למנות, עפ"י בקשה מאת הצד שמסר את המודעה, בורר או בורר-מכריע שתהיינה לו אותן הסמכויות לשמש בבוררות וליתן פסק כאילו נתמנה בהסכמת כל הצדדים.

7. מקום שמותנה בשטר-הבוררין שימסר הסכסוך לשני בוררים או יותר, על מנת שאחד מהם או אחדים מהם יתמנו ע"י כל צד, ינהגו כדלקמן. חוץ אם פורשה בשטר-הבוררין כונה הפוכה מזו -

הסמכות למלא משרה פנייה

(א) אם אחד מן הבוררים שנתמנו מסרב לשמש בתפקידו או אם הוא פסול לכך או מת. יכול הצד שמנהו למנות בורר חדש תחתיו;

(ב) אם באותו סכסוך שנמסר לבוררות אין צד אחד ממנה בורר. בין מלכתחלה ובין בדרך מלוי מקום כאמור לעיל, בתוך חמשה עשר יום לאחר שהצד האחר שמינה את בוררו מסר לצד שלא מינה בורר מודעה שעליו למנות בורר, יכול הצד שמינה בורר לפנות לבית המשפט בבקשה למנות בורר שיִשמש יחד עם הבורר שנתמנה כבר.

8. (1) לא הובעה כונה הפוכה בשטר־הבוררין, תהא הסמכות לבורר או לבוררים או לבורר־מכריע המשמשים בתפקידם עפ"י שטר־בוררין –

(א) להשביע את הצדדים והעדים המופיעים לפניהם או לקבל מהם הודעה בהן צדק ;

(ב) להניח כל שאלת חוק או שאלות חוק הנולדות מתוך הבוררות לחוות דעתו של בית המשפט; ובכגון זה ינוסח הפסק בצורת מסקנות על העובדות והחלטה על הנקודות שהצדדים נחלקים בהן, והשאר ישאירו לבית המשפט את ההחלטה על נקודות החוק שהניחו לחוות דעתו ;

(ג) לתקן בפסק כל טעות סופר או כל שבוש שבאו מתוך משגה או השמטה.

(2) מקום שהבורר או הבוררים או הבורר־המכריע קבלו הוראות לכך מטעם בית המשפט או מטעם שופט משופטיו, עליהם להגיש לחוות דעתו של בית המשפט בצורת בעיה מיוחדת כל שאלת חוק הנולדת מתוך הבוררות.

9. (1) יכול כל צד לשטר בוררין או כל בורר או בורר־מכריע לפנות לבית המשפט בבקשה לשלוח כתב הזמנה לכל עד שיבוא להעיד או לכל אדם שיראה כל מסמך הדרוש למו"מ המשפטי של הבוררות. אך אין לכוף אדם עפ"י צו של בית משפט להגיש כל מסמך שאי אפשר היה לכוף אותו להגישו במשפט בפני בית משפט.

(2) לבית המשפט תהא סמכות ליתן כתב הרשאה לגבית עדות בחו"ל לצורך הבוררות, ממש כסמכות שיש לו במשפט.

(3) כל המעיד בודון עדות שקר בנקודה חשובה בפני כל בורר או בפני

חובת הבוררים להגיש בעיה לבית המשפט

מותר להזמין עדים וכו'

בורר-מכריע יאשם בעדות שקר כאלו ניתנה העדות בפני בית משפט בר סמך, ואפשר לנהוג עמו, להביאו במשפט, ולהענישו בהתאם לכך.

10. את המועד למתן פסק הבוררים מותר להאריך מזמן לזמן עפ"י צו של בית המשפט או של אחד משופטיו, בין שעבר הזמן שנקבע למתן הפסק ובין שלא עבר.

הארכת הזמן למתן פסק בוררים

11. בורר או בורר-מכריע שהתנהג שלא כהוגן או שנתרשל מדעת מלמלא את תפקידו עפ"י שטרי-הבוררין לאחר שנתבקש לכך במודעה בכתב שנמסרה לו ע"י אחד הצדדים לשטרי-הבוררין, יכול בית המשפט לסלקו, ואם לא נתמנה בורר אחר תחתיו ע"י הצד או ע"י הבוררים שמינוהו מעקרא, יכול בית המשפט למנות אחר תחתיו.

סילוק בורר מחמת התנהגות בלתי הוגנת או רשלנות

12. (1) כל מקום שמגוישים ענין לבוררות יכול בית המשפט או שופט משופטיו להחזיר מזמן לזמן את הענינים שנמסרו לבוררות או מקצתם לבוררים או לבורר-המכריע על מנת שיעינינו בהם שנית.

הסמכות להחזיר פסק בוררים לעיון שנית

(2) הוחזר פסק בוררים לעיון שנית, יוציאו הבוררים או הבורר-המכריע פסק חוץ שלשה חדשים מיום מתן הצו, חוץ אם הצו מורה אחרת.

13. בורר או בורר-מכריע שהתנהגו שלא כהוגן או כשאיזו בורות או פסק בוררים הושגו שלא בדרך הוגנת, יכול בית המשפט לבטל את הפסק.

הסמכות לבטל פסק בוררים

14. ברשות בית המשפט אפשר להוציא לפועל פסק בוררים ממש כשם שמוציאים לפועל פסק דין או צו של בית משפט באותו ענין.

הוצאת פסק בוררים לפועל

15. (1) כל הבקשות לבית המשפט עפ"י פקודה זו תוגשנה בדרך של כתב בקשה בהתאם לתקנות הפרוצידורה שנקבעו למשפטים אזרחיים.

פרוצידורה

(2) בקשה לסלק בורר או בורר-מכריע או להאריך את הזמן למתן הפסק או להוציא את הפסק לפועל או לבטלו, ידון בה אותו בית המשפט שאילו הוגשה הבקשה.

(3) על צו של בית-משפט-שלום יש לערער בפני בית המשפט המחוזי של אותו המחוז שבו נמצא בית-משפט-השלום, והחלטתו של בית המשפט המחוזי תהא החלטת גמר: אין להגיש ערעור על צו בית משפט-מחוזי אלא ברשות אותו בית משפט או ברשות בית המשפט לערעורים.

מס' 14 לש' 1928

(4) בשעת העיון בבקשה להוציא לפועל פסק בוררים או לבטלו חייב המבקש להגיש לבית המשפט העתקה חתומה של פסק הבוררים.

16. יכול זקן השופטים באשורו של הנציב העליון להתקין תקנות ולהגדיר בהן את השפוט המקומי של בית המשפט לגבי בקשות עפ"י פקודה זו.

תקנות
בנידון שפוט

17. יכול זקן השופטים באשורו של הנציב העליון להתקין תקנות בית משפט * הקובעות את המסים שיש לשלם על כל בקשה לבית המשפט או על צו של בית המשפט או של אחד משופטיו עפ"י פקודה זו.

מסים

מס' 14 לש' 1928

18. כל צו הניתן עפ"י פקודה זו מותר לכלול בו תנאים בנוגע להוצאות הבוררות או בנוגע לעניינים אחרים ככל אשר יישר בעיני הרשות הנותנת את הצו.

הוצאות

19. פקודה זו תחול על בוררות שממשלת פלשתינה (א"י) צד לה, ואולם שום דבר האמור בזה לא יפגע בחוק הדין בהוצאות משפט החלות על הממשלה.

הפקודה תחול
על הממשלה

20. אם צד מן הצדדים לשטר בוררין שנערך בהתאם להסכם שחל עליו הפרוטוקול הבינלאומי בענין סעיפי הבוררות שנחתם בג'ניבה ביום 24 בספטמבר, 1923, או כל אדם התובע על ידו או מכחו, התחיל במו"מ משפטי בבית משפט נגד כל צד אחר לשטר-הבוררין, או נגד כל אדם התובע על ידו או מכחו, בנוגע לכל ענין שהוסכם להגישו לבוררות, הרי יכול כל צד לאותו מו"מ משפטי בכל עת שהיא לאחר שיופיע בבית המשפט ובטרם יטען כל טענות ויעשה כל מעשים אחרים במו"מ המשפטי, לפנות לאותו בית משפט בבקשה להפסיק את המו"מ המשפטי, ואותו בית משפט או אחד משופטיו יתנו צו להפסיק את המו"מ המשפטי, חוץ אם נתברר להם שההסכם או הבוררות נעשו מחוסרי תוקף או אי אפשר להתנהג על פיהם, או שעל צד האמת אין הצדדים נחלקים ביניהם בנידון הענין שהוסכם למסרו לבוררות.

הפסקת מו"מ משפטי
בעניינים שיש למסרם
לבוררות עפ"י
הפרוטוקול בענין
סעיפי הבוררות

מס' 30 לש' 1934

התוספת

(סטף 4).

הוראות שרואין אותן כאילו נכללו בשטרי-בוררין.

- (א) מקום שלא הוזכרה דרך אחרת של מסירת ענין לבוררות, תהא הבוררות ע"י בורר אחד.
- (ב) נמסר הענין לשני בוררים, יכולים שני הבוררים למנות בורר-מכריע בכל עת שהיא תוך התקופה שבה יפה כחם ליתן פסק.
- (ג) הבוררים יתנו את הפסק שלהם בכתב תוך שלשה חדשים מיום שהחלו לדון בדבר או מיום שנדרשו לשמש בוררים במודעה בכתב שנמסרה להם ע"י כל צד לשטר הבוררין, או לא יאוחר מיום אחר מאוחר מזה, כפי שהבוררים יוכלו מזמן לזמן בכתב חתום על ידם להאריך עדין את הזמן למתן פסק הבוררין.
- (ד) עבר מועד הבוררים או עברה הארכא ולא נתנו הבוררים פסק, או אם מסרו הבוררים לכל צד מן הצדדים לשטר-הבוררין או לבורר-המכריע מודעה בכתב שאינם יכולים לבוא לידי הסכם, רשאי הבורר-המכריע להזקק מיד לענין במקום הבוררים.
- (ה) הבורר המכריע יתן פסק תוך חדש ימים לאחר תום המועד שנקבע מעקרא למתן פסק הבוררים או לאחר תום הארכא, או לא יאוחר מכל יום אחר מאוחר מזה, שהבורר-המכריע יאריך עדין את המועד למתן הפסק, כאשר יקבע מזמן לזמן בכתב חתום על ידו.
- (ו) נמסר סכסוך לבוררות, חייבים הצדדים וכל אותם האנשים התובעים על ידם לקבל עליהם מרות כל חקירה ע"י הבוררים או ע"י הבורר-המכריע, בשים לב לכל התנגדות חוקית, בין בשבועה ובין בהן-צדק בנוגע לענינים השנויים במחלוקת, ובהתחשב עם אותה ההתנגדות כאמור לעיל, יהא עליהם להראות לבוררים או לבורר-המכריע כל אותם הספרים, השטרות, התעודות, החשבונות, הכתבים והמסמכים הנתונים ברשותם או שיש להם שליטה עליהם ואשר יהיו נדרשים מהם ולעשות את כל שאר הדברים שהבוררים או הבורר-המכריע ידרשו מהם תוך מהלך המו"מ המשפטי.
- (ז) סכסוך שנמסר לבוררות יהיו העדים נחקרים בו בשבועה או בהן-צדק, אם הבוררים או הבורר-המכריע ימצאו זאת לנכון.
- (ח) הפסק שניתן ע"י הבוררים או הבורר-המכריע הוא פסק מוחלט ויהא חובה על הצדדים ועל כל האנשים התובעים מכחם.
- (ט) השאלה מי ישא בהוצאות הבוררות והפסק תהא נתונה להחלטת הבוררים לפי ראות עיניהם, והם יצוו מי ישלם את ההוצאות או את מקצתן, למי ישלמון וכיצד ישלמון, ויכול יוכלו לבדוק ולקבוע את סכום ההוצאות או מקצתן שישולם ע"י צד מהצדדים.